
Sesijas dokuments

A8-0341/2018

18.10.2018

ZIŅOJUMS

par Komisijas 2018. gada ziņojumu par bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku
(2018/2145(INI))

Ārlietu komiteja

Referents: *Ivo Vajgl*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ	15
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAUSTA	16

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par Komisijas 2018. gada ziņojumu par bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku (2018/2145(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropadomes 2005. gada 16. decembra lēmumu piešķirt valstij ES kandidātvalsts statusu,
- ņemot vērā Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu (SAN) starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, no otras puses,
- ņemot vērā galīgo nolīgumu par domstarpību atrisināšanu, kas izklāstīts Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijās Nr. 817 (1993. gads) un Nr. 845 (1993. gads), 1995. gada pagaidu nolīguma pārtraukšanu un 2018. gada 17. jūnija vienošanos par stratēģiskas partnerības izveidi starp Grieķiju un bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, kura zināma arī kā Prespas nolīgums,
- ņemot vērā pamatnolīgumu, kas tika noslēgts Ohridā un parakstīts 2001. gada 13. augustā Skopjē (Ohridas pamatnolīgums),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada jūnija steidzamās reformu prioritātes attiecībā uz bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku,
- ņemot vērā 2015. gada 2. jūnijā un 15. jūlijā Skopjē panākto politisko vienošanos (t. s. Pržino nolīgums) starp četrām galvenajām politiskajām partijām un 2016. gada 20. jūlija un 31. augustā panākto četru partiju vienošanos par tā īstenošanu,
- ņemot vērā 2017. gada 14. septembra ieteikumus, ko izstrādājusi augsta līmeņa ekspertu grupa sistēmiskajos tiesiskuma jautājumos,
- ņemot vērā 2014. gada 28. augustā uzsākto Berlīnes procesu,
- ņemot vērā EDSO/ODIHR galīgos ziņojumus par 2016. gada 11. decembra pirmstermiņa parlamenta vēlēšanām, kuras novēroja arī Eiropas Parlaments, un pašvaldību vēlēšanām 2017. gada 15. oktobrī un 29. oktobrī,
- ņemot vērā ES un Rietumbalkānu 2018. gada 17. maija augstākā līmeņa sanāksmes deklarāciju un tās Sofijas prioritāšu programmu,
- ņemot vērā Eiropadomes 2018. gada 28. jūnija secinājumus, ar ko apstiprina Padomes 2018. gada 26. jūnijā pieņemtos secinājumus par paplašināšanos un stabilizācijas un asociācijas procesu,
- ņemot vērā NATO dalībvalstu un to valdību vadītāju 2018. gada 11. un 12. jūlija sanāksmē pieņemto lēmumu aicināt valsti sākt sarunas par pievienošanos aliansei,
- ņemot vērā bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas un ES Stabilizācijas un

asociācijas padomes 14. sanāksmi 2018. gada 13. jūlijā,

- ņemot vērā Komisijas 2018. gada 6. februāra paziņojumu “Ticama paplašināšanās perspektīva Rietumbalkāniem un padziļināta ES iesaiste šajā reģionā” (COM(2018)0065),
  - ņemot vērā Komisijas 2018. gada 17. aprīļa paziņojumu “2018. gada paziņojums par ES paplašināšanās politiku” (COM(2018)0450), kam pievienots Komisijas dienestu darba dokuments “2018. gada ziņojums par bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku” (SWD(2018)0154), kurā ieteikts sākt pievienošanās sarunas, ņemot vērā panākto progresu un nemainīgo apņemšanos īstenot reformas,
  - ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu par bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas ekonomikas reformu programmas novērtējumu (SWD(2018)0134) un 2018. gada 25. maija kopīgos secinājumus par ekonomikas un finanšu jautājumu dialogu starp ES un Rietumbalkānu valstīm un Turciju,
  - ņemot vērā ieteikumus, kas pieņemti ES un bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas apvienotās parlamentārās komitejas (APK) 14. sanāksmē, kas notika Strasbūrā 2018. gada 7. un 8. februārī,
  - ņemot vērā Ohridā 2018. gada 17. un 18. maijā uzsākto “Žana Monē dialoga” procesu, kurā piedalās parlamenta vadība un Asamblejā (*Sobranie*) pārstāvētās politiskās partijas,
  - ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par šo valsti,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A8-0341/2018),
- A. tā kā jaunā valdība, īstenojot stabilas un iekļaujošas demokrātiskās reformas un aktīvi uzlabojot kaimiņattiecības, apliecina pastāvīgu apņēmību virzīt valsti pa Eiropas un eiroatlantisko ceļu; tā kā reformu centieni būtu jāpapildina ar pastāvīgu ES atbalstu steidzamo reformu prioritāšu īstenošanai un izmērāmiem sasniedzamajiem rezultātiem; tā kā izredzes uz dalību ES būtiski stimulē reformas bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā, jo īpaši attiecībā uz tiesiskumu, tiesu iestāžu neatkarību un cīņu pret korupciju; tā kā bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika tiek uzskatīta par kandidātvalsti, kas ir tikusi vistālāk tiesību aktu saskaņošanā ar ES *acquis*;
- B. tā kā 2018. gada 17. jūnija Prespas vienošanās par domstarpību atrisināšanu un stratēģiskas partnerības izveidi starp bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku un Grieķiju sniedz pozitīvu signālu, kas ir ļoti vajadzīgs stabilitātei un izlīgšanai visā Rietumbalkānu reģionā, veicina labu kaimiņattiecību gaisotni un liek pamatus valsts integrācijai Eiropā;
- C. tā kā Grieķija un bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika ir vienojušās par 11 uzticības veicināšanas pasākumiem galvenokārt tādās jomās kā politiskie un ES

jautājumi, izglītība un kultūra, tirdzniecība un ekonomiskā sadarbība, savienojamība, tieslietas un iekšlietas un sadarbība veselības jomā; tā kā šie uzticības veicināšanas pasākumi jau ir devuši konkrētus rezultātus;

- D. tā kā visām politiskajām partijām un valsts iestādēm ir pienākums veicināt iekļaujošāku un atvērtāku politisko atmosfēru, kas ļauj gūt turpmākus panākumus pievienošanās ES procesā;
- E. tā kā valstij ir jāturpina stiprināt cita starpā parlamenta likumdošanas un pārraudzības spēju, tiesu varu, tiesiskuma ievērošanu, plašsaziņas līdzekļu brīvību un cīņu pret organizēto noziedzību un korupciju; tā kā valsts pārvaldes, ekonomikas un nodarbinātības jomā ir jāveic noturīgi reformu centieni, kā arī ir vajadzīgs visaptverošs Ohridas pamat nolīguma īstenošanas pārskats;
- F. tā kā bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas pievienošanās NATO veicinās mieru un stabilitāti visā reģionā;
- G. tā kā Eiropadome 2018. gada 28. jūnijā apstiprināja Padomes 2018. gada 26. jūnija secinājumus, paverot ceļu pievienošanās sarunu sākšanai 2019. gada jūnijā;
- H. tā kā 2018. gada 18. jūlijā Komisija parafēja statusa nolīgumu ar bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, lai Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras (*Frontex*) vienības varētu veikt kopīgas operācijas ar šo valsti un šajā valstī migrācijas un robežu pārvaldības nolūkos, un tas ir pamatelements Komisijas stratēģijā attiecībā uz Rietumbalkānu reģionu;
- I. tā kā gaisa piesārņojums ir būtiska problēma Maķedonijas pilsētās un saskaņā ar jaunāko pētījumu, ko veicis Somijas Meteoroloģiskais institūts un Maķedonijas Sabiedrības veselības institūts, Skopjē un Tetovo ir no visām Eiropas pilsētām lielākā smalko daļiņu (PM_{2,5}) koncentrācija gaisā;
- J. tā kā Balkānu reģions ir stratēģiski svarīgs;
- K. tā kā katru kandidātvalsti vērtē atsevišķi pēc tās sasniegumiem un pievienošanās grafiku un sarunu gaitu nosaka reformu ātrums un kvalitāte,

Vispārējās reformas un labas kaimiņattiecības

1. atzinīgi vērtē valdības stingro politisko apņemšanos pilnībā īstenot Pržino nolīgumu un steidzamās reformu prioritātes, lai pastiprinātu ar ES saistīto reformu centienus, pamatojoties uz partiju un etnisko grupu savstarpēju sadarbību un konsultācijām ar pilsonisko sabiedrību, un uzsver — lai panāktu valsts nākotni Eiropā, ir svarīgi turpināt šos centienus; mudina jauno valdību saglabāt pozitīvo impulsu un nodrošināt ar ES saistīto reformu virzību, tās paātrināt un pilnībā īstenot, darot to pārskatāmā un iekļaujošā veidā; prasa atbalstīt bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas centienus pievienoties eiroatlantiskajām organizācijām, lai uzlabotu reģionālo drošību;
2. īpaši uzteic pozitīvo diplomātiju un aktīvus uzticēšanās veidošanas centienus, ar kuriem tiek panākts kompromiss, atrisināti atklātie divpusējie jautājumi un veicinātas labas kaimiņattiecības; uzsver, ka divpusējiem jautājumiem nevajadzētu traucēt pievienošanās

procesam; atzinīgi vērtē to, ka 2018. gada 14. februārī stājās spēkā draudzības līgums ar Bulgāriju, kam būtu jānodrošina ilglaicīgas un uz izlīgumu vērstas labas kaimiņattiecības starp abām valstīm;

3. atzinīgi vērtē 2018. gada 17. jūnija Prespas vienošanos starp Grieķiju un bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku un uzteic abu pušu nozīmīgos centienus panākt abpusēji pieņemamu risinājumu jautājumā par nosaukumu; atzinīgi vērtē tā ratifikāciju bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas parlamentā 2018. gada 20. jūnijā un 5. jūlijā; uzskata, ka valsts iedzīvotāju interesēs ir, lai visi politiskie dalībnieki un pilsoniskā sabiedrība rīkotos konstruktīvi un pildītu savus vēsturiski svarīgos pienākumus; mudina partijas prioritāti piešķirt valsts interesēm, nevis savām politiskajām interesēm un pienācīgi informēt pilsoņus par šīs vienošanās saturu un sekām, kā arī rūpīgi veikt visas iekšējās procedūras, kas vajadzīgas šīs stratēģiski svarīgās vienošanās ratifikācijai un īstenošanai, izbeidzot ieilgušo ģeopolitisko nenoteiktību un rādot labu piemēru mieram un stabilitātei reģionā; uzsver 2018. gada 30. septembra referenduma svarīgumu attiecībā uz bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas integrāciju ES un NATO;
4. pieņem zināšanai 2018. gada 30. septembra referenduma rezultātus; uzsver, ka ir vajadzīgs lielāks atbalsts valsts eiroatlantiskajai nākotnei un 2018. gada 17. jūnija Prespas vienošanās īstenošanai; mudina Skopji veikt visus nepieciešamos un iespējamus pasākumus, lai izpildītu Prespas vienošanās noteikumus, kas ļautu sākt sarunas par pievienošanos ES un NATO;
5. atzinīgi vērtē valsts diplomātiskos centienus veicināt divpusēju un reģionālu sadarbību ar Albāniju un veidot jaunas kvalitatīvas attiecības tādās jomās kā tirdzniecība, tiesībaizsardzība, cīņa pret krāpšanu un terorisma novēršanu;
6. atgādina, ka valsts jau ir sasniegusi augstu līmeni tiesību aktu saskaņotībā ar *acquis*; tomēr pauž nožēlu par to, ka daži attiecīgie tiesību akti vēl nav īstenoti; pieņem zināšanai, ka ir uzlabota saskaņotība ar ES deklarācijām un Padomes lēmumiem par kopējo ārpolitiku un drošības politiku, un uzsver, cik svarīgi ir pakāpeniski panākt pilnīgu saskaņotību, kas ir priekšnosacījums valsts eiroatlantiskajai nākotnei;
7. atzīst valsts sektorā panākto progresu, pieņemot valsts pārvaldes reformu stratēģiju un finanšu pārvaldības reformu programmu; aicina valdību nodrošināt minēto reformu pilnīgu īstenošanu; mudina valsti turpināt profesionālisma stiprināšanu, uzlabojot pārredzamību un vienlīdzīgu pārstāvību un pilnībā nodrošinot uz nopelniem balstītu pieņemšanu darbā valsts pārvaldes amatos;
8. visstingrākajā veidā nosoda 2017. gada 27. aprīlī notikušo uzbrukumu valsts parlamentam kā uzbrukumu demokrātijai, kura laikā vairāki parlamenta deputāti un žurnālisti guva smagus ievainojumus, un aicina saukt pie atbildības šā uzbrukuma organizētājus un īstenotājus; atzinīgi vērtē notiekošo izmeklēšanu un tiesvedību šajā lietā; uzsver, ka būtu jāturpina noteikt atbildību par šiem vardarbības aktiem saskaņā ar tiesību aktiem un pārredzamā, neatkarīgā un samērīgā veidā; turklāt nosoda jebkādu parlamenta procedūru vai prezidenta pilnvaru traucēšanu vai ļaunprātīgu izmantošanu, pārkāpjot konstitūciju;

9. pilnībā atbalsta Komisijas ieteikumu un secīgo Padomes lēmumu, ar ko 2019. gada jūnijs noteikts par pievienošanās sarunu sākšanas datumu, atzīstot cerīgos reformu centienus; uzskata, ka pārbaudes procesa un pievienošanās sarunu ātra uzsākšana uzturēs un padziļinās reformu dinamiku; uzskata, ka sarunu sākšana dotu papildu stimulus demokratizācijai un uzlabotu kontroli un pārskatatbildību;
10. atzinīgi vērtē 2018. gada 11. jūlijā NATO sniegto oficiālo uzaicinājumu valstij sākt sarunas par pievienošanos organizācijai;
11. uzskata, ka bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas dalība NATO varētu palīdzēt panākt lielāku drošību un politisko stabilitāti Eiropas dienvidaustrumos; aicina visas ES dalībvalstis, kas ir NATO dalībvalstis, aktīvi atbalstīt valsts pievienošanos NATO;
12. atzinīgi vērtē gaidāmo valsts pāreju uz stabilizācijas un asociācijas nolīguma otro posmu un tās iekļaušanu Adrijas un Jonijas jūras iniciatīvā un aicina Padomi iekļaut valsti ES stratēģijā Adrijas un Jonijas jūras reģionam;

Demokratizācija

13. atzinīgi vērtē sākotnējos pasākumus nolūkā atjaunot līdzsvara un atsvara sistēmu un palielināt iekļautību, veicot pasākumus, kas uzlabo neatkarīgu pārraudzības iestāžu, plašsaziņas līdzekļu un pilsoniskās sabiedrības organizācijas (PSO) darbības vidi; atzinīgi vērtē konstruktīvo dialogu starp valdību un PSO un šo organizāciju lomu spēcīgākas līdzsvara un atsvara sistēmas nodrošināšanā; uzsver, ka notiekošās būtiskās pārmaiņas būtu jāveic iekļaujošā un atvērtā politiskā gaisotnē;
14. augstu vērtē valdības centienus nepieļaut regresu un izskaust atlikušos valsts nozagšanas elementus un mudina valsti šos centienus pastiprināt; atgādina, ka 21. gadsimta sākumā valsts bija ES pievienošanās procesa priekšgalā;
15. atzinīgi vērtē uzlabojumus vēlēšanu tiesību aktos, bet uzsver, ka ir savlaicīgi jāpārskata vēlēšanu kodekss, visaptveroši pievēršoties vēl neīstenotajiem EDSO/*ODIHR*, Venēcijas komisijas un *GRECO* ieteikumiem par kampaņu finansēšanu un politiskajām partijām; uzsver, ka ir vajadzīgas papildu pūles, lai novērstu un izmeklētu vēlēšanu iebiedēšanu jebkādā veidā; mudina politiskās partijas demokratizēt savus iekšējos lēmumu pieņemšanas procesus;
16. mudina iestādes pabeigt pārtraukto tautas skaitīšanu, kas nodrošinātu precīzu statistiku par iedzīvotājiem, kuru varētu izmantot kā pamatu valsts attīstības programmām un atbilstīgai budžeta plānošanai, kā arī vēlēšanu organizēšanai un vēlēšanu rezultātu aprēķināšanai;
17. atzinīgi vērtē ES un bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas apvienotās parlamentārās komitejas sanāksmju atsākšanu un mudina uz pastāvīgu konstruktīvu darbu šajā starpparlamentārajā satvarā;
18. atzinīgi vērtē Žana Monē dialoga procesa uzsākšanu Ohridā 2018. gada 17. un 18. maijā un vairāku partiju vienprātīgi atbalstītā ētikas kodeksa pieņemšanu tā rezultātā; mudina darba grupu *Sobranie* reformu un darbības jautājumos pārskatīt parlamenta reglamentu

un iesniegt grozījumu priekšlikumus un termiņus grozījumu pieņemšanai prioritārās jomās, uz kurām norādīts Ohridas secinājumos; mudina visas politiskajā procesā iesaistītās ieinteresētās personas turpināt kompromisa un konstruktīva politiskā dialoga kultūras stiprināšanu, jo īpaši starp parlamenta deputātiem, un atturēties no jebkādu šķēršļu radīšanas, kuri traucētu parlamenta efektīvai darbībai;

19. iesaka valsts parlamentam pilnībā izmantot savas pārraudzības un likumdošanas funkcijas, vienlaikus stingri ierobežojot steidzamības procedūru izmantošanu, kas apdraud parlamenta un sabiedrības veikto kontroli; prasa gūt ticamus rezultātus attiecībā uz izlūkdienestu pārraudzību un cilvēktiesību un pamatbrīvību uzraudzību valstī;
20. atzinīgi vērtē nozīmīgos pasākumus, ko valdība veikusi, lai pakāpeniski atjaunotu kompromisa kultūru, vēršoties pie visām ieinteresētajām personām, arī opozīcijas, lai stiprinātu demokrātiju un tiesiskumu, un patiesu vēlmi īstenot reformas iekļaujošā un pārredzamā veidā;
21. prasa sākt valsts pārvaldes reformu stratēģijas efektīvu īstenošanu un noteikt skaidrus pārskatatbildības principus; uzsver, cik svarīga ir uz nopelniem balstīta pieņemšana darbā un atklāts konkurss visās darbā pieņemšanas procedūrās, un prasa palielināt cilvēkresursu pārvaldības spēju; prasa pilnveidot pasākumus nozaru un finanšu plānošanas spēju uzlabošanai valsts pārvaldē;
22. atzinīgi vērtē valstības veikto decentralizācijas procesu stiprināšanu, pieņemot decentralizācijas un attīstības rīcības plānu 2018.–2020. gadam, kā nozīmīgu soli, lai risinātu finansējuma un pakalpojumu trūkumu pašvaldībās;
23. atzinīgi vērtē pastāvīgos centienus veicināt labu pārvaldību, pārskatatbildību un brīvu plašsaziņas līdzekļu vidi un uzlabot pārredzamību un piekļuvi publiskai informācijai, arī publicējot informāciju par valsts iestāžu izdevumiem; prasa veikt turpmākus pasākumus, lai garantētu iedzīvotāju tiesības piekļūt publiskai informācijai; prasa pielikt ilgstošas pūles, lai veicinātu lēmumu pieņemšanas procesa iekļautību un uzlabotu koordināciju starp iestādēm;
24. prasa panākt turpmāku progresu publiskās informācijas digitalizēšanā, lai to padarītu pieejamāku, un mudina iestādes rast novatoriskus e-risinājumus, ar ko vēl vairāk uzlabot pārredzamību un atvieglot piekļuvi publiskajai informācijai, kā arī samazināt ar to saistīto birokrātiju;

Tiesiskums

25. atgādina, ka ES pievienošanās procesā sevišķi svarīga ir tiesu sistēmas pienācīga darbība un efektīvi pasākumi korupcijas apkarošanai;
26. atzinīgi vērtē tiesu sistēmas reformas stratēģiju, kuras mērķis ir atjaunot tiesu neatkarību, pārskatatbildību un profesionālismu un izbeigt politisku iejaukšanos un selektīvu tiesiskumu, un aicina valsts valdību un citas ieinteresētās personas pastiprināt centienus pienācīgi īstenot tiesu sistēmas reformas stratēģiju, ieviešot uzticamus uzraudzības un vērtēšanas mehānismus; uzsver, ka ir jāpabeidz tiesību aktu saskaņošana atbilstīgi Venēcijas komisijas ieteikumiem; aicina turpināt tiesu sistēmas reformas

stratēģijā paredzēto pasākumu pieņemšanu un īstenošanu; uzsver, ka ir vajadzīgs papildu darbs tiesu sistēmas pasargāšanai no politiskas iejaukšanās;

27. atzinīgi vērtē Tiesu iestāžu ētikas padomes izveidi 2018. gada janvārī un Tiesnešu un prokuroru akadēmijas rīkoto apmācību tiesnešu ētiskas rīcības jautājumos ar mērķi novērst interešu konfliktus un izveidot korupcijas apkarošanas pasākumus;
28. turpina paust bažas par plaši izplatīto korupciju un atzinīgi vērtē pirmos sasniegumus tās novēršanā un saukšanā par to pie atbildības; pauž bažas par ierobežoto skaitu galīgo tiesas nolēmumu augsta līmeņa korupcijas lietās, taču norāda uz pirmajiem tiesas spriedumiem lietās par korupciju un ļaunprātīgu varas izmantošanu un uz 2017. gada 27. aprīļa notikumiem; prasa pielikt pastāvīgas pūles, lai gūtu rezultātus augsta līmeņa korupcijas un organizētās noziedzības lietu izmeklēšanā un saukšanā pie atbildības un galīgo notiesājošo spriedumu pasludināšanā šajās lietās; uzteic Īpašās prokuratūras darbu grūtajos apstākļos un turpina paust bažas par uzbrukumiem, kas tiek pret to vērsti, tās darba kavēšanu un citu iestāžu nesadarbošanos;
29. aicina iestādes pastiprināt cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un interešu konfliktiem, izveidojot un stiprinot korupcijas apkarošanas, noziedzības apkarošanas un finanšu izmeklēšanas vienību spējas un iesaldējot, konfiscējot, atgūstot un pārvaldot aktīvus; mudina iestādes gūt rezultātus augsta līmeņa nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un finanšu noziegumu lietu izmeklēšanā un saukšanā pie atbildības tajās un palielināt tajās pieņemto notiesājošo spriedumu skaitu; atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemts tiesību akts par trauksmes cēlēju aizsardzību, ar ko tiek nodrošināta labāka trauksmes cēlēju aizsardzība un nostiprināta valdības politika korupcijas apkarošanai; aicina steidzami pārskatīt tiesību aktus korupcijas apkarošanas, finanšu kontroles un publiskā iepirkuma jomā; mudina reformēt vispārējo tiesisko regulējumu, lai korupcijas novēršanas valsts komisijai būtu skaidras pilnvaras un tā varētu strādāt pilnībā neatkarīgi, un lai Organizētās noziedzības un korupcijas apkarošanas prokuratūra varētu veikt regulāru izmeklēšanu;
30. norāda, ka korupcija un organizētā noziedzība reģionā ir plaši izplatīta un ir arī šķērslis valsts demokrātiskajai, sociālajai un ekonomiskajai attīstībai; uzskata, ka šo jautājumu efektīvākai risināšanai būtiski svarīga ir reģionāla stratēģija un ciešāka sadarbība starp visām reģiona valstīm;
31. aicina stingri nodrošināt politisku un juridisku atbildību par noziedzīgiem nodarījumiem, arī par nodarījumiem, kas izriet no sarunu noklausīšanās; mudina Parlamentu pabeigt izlūkdienestu reformu, nodrošinot drošības un izlūkošanas aģentūru pienācīgu ārējo uzraudzību;
32. mudina iestādes apņēmīgi rīkoties, lai likvidētu noziedzīgos tīklus, kas iesaistīti cilvēku, ieroču un narkotiku tirdzniecībā, un palielināt tiesībaizsardzības iestāžu institucionālo spēju un starpiestāžu sadarbību, kā arī uzlabot rezultātus attiecībā uz izmeklēšanu, saukšanu pie atbildības un galīgo notiesāšanu;
33. atzīst valsts centienus un konstruktīvo lomu Eiropas migrācijas un bēgļu krīzes problēmjautājumu risināšanā; norāda uz pastāvīgajiem centieniem un prasa veikt turpmākus uzlabojumus patvēruma sistēmā un migrācijas pārvaldībā; mudina valsti

pastiprināt un padziļināt savstarpēji izdevīgo reģionālo sadarbību un partnerību ar *Frontex* saskaņā ar jaunu statusa nolīgumu cilvēku tirdzniecības tīklu likvidēšanas nolūkā;

34. uzsver, ka ir jānodrošina, lai pret migrantiem un bēgļiem, jo īpaši sievietēm un bērniem, kuri lūdz patvērumu valstī vai šķērso tās teritoriju, izturētos atbilstoši starptautiskajiem un ES tiesību aktiem;
35. uzskata, ka iestādēm ir jāturpina un jāpastiprina centieni apkarot islāmistu radikalizāciju un ārvalstu kaujiniekus teroristus; prasa to panākt ar ciešāku sadarbību starp drošības aģentūrām un PSO, reliģiskajiem līderiem, vietējām kopienām un citām valsts institūcijām izglītības, veselības un sociālo pakalpojumu nozarē; prasa, lai drošības dienesti pastāvīgi uzraudzītu atgriezušos ārvalstu kaujiniekus, lai viņi tiktu pienācīgi reintegrēti sabiedrībā un lai notiktu pastāvīga informācijas apmaiņa ar ES un kaimiņvalstu iestādēm;
36. prasa turpināt uz bērniem vērstās tiesas sistēmas uzlabošanu; aicina kompetentās iestādes atvēlēt pietiekamu budžeta finansējumu likuma par tiesas pieejamību bērniem īstenošanai un uzlabot atbalsta pakalpojumus meitenēm un zēniem, kas cietuši no vardarbības un sliktas izturēšanās, un bērniem, kas nonākuši konfliktā ar likumu;

Pamattiesības un pilsoniskā sabiedrība

37. atzinīgi vērtē pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot etnisko grupu savstarpēju uzticēšanos, un prasa iekļaujošā un pārskatāmā veidā pārskatīt atlikušos Ohridas pamatnolīguma īstenošanas aspektus; uzskata, ka ir būtiski nodrošināt etnisko minoritāšu pilnīgu atzīšanu sabiedriskajā dzīvē; prasa īstenot turpmākus pasākumus minoritāšu iekļaušanai izglītības sistēmā, lai no jauna spēcīnātu sociālo kohēziju un kopienu integrāciju;
38. atzinīgi vērtē reformas un centienus, kas īstenoti, lai tiesisko regulējumu pakāpeniski saskaņotu ar ES standartiem, valsts lēmumu kļūt par novērotāju Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūrā un lielākās daļas starptautisko cilvēktiesību instrumentu ratifikāciju; mudina pilnībā īstenot cilvēktiesību standartus un politikas dokumentus, piemēram, Eiropas Cilvēktiesību konvenciju, īpašu uzmanību pievēršot tiesībām uz taisnīgu tiesu, pulcēšanās un biedrošanās brīvībai, tiesībām uz dzīvību, runas brīvībai un privātās un ģimenes dzīves neaizskaramībai;
39. norāda, ka tiesību akta pieņemšana attiecībā uz valodu lietojumu ir būtisks sasniegums, un pauž nožēlu par traucējošo taktiku, kuras mērķis ir mazināt tā pieņemšanu pilnīgā saskaņā ar standarta procedūrām;
40. atzinīgi vērtē to, ka valsts 2018. gada 23. martā ratificēja Stambulas konvenciju, un mudina to pabeigt juridiskās reformas diskriminācijas un vardarbības pret sievietēm, meitenēm un visiem bērniem apkarošanai un turpināt izskaust vardarbību ģimenē un ar dzimumu saistītu vardarbību, kas joprojām ir plaši izplatīta;
41. uzsver, ka ir jānodrošina neatkarīgu pārraudzības struktūru autonomija un lai tām būtu atbilstīgi cilvēkresursi un finanšu resursi; atzinīgi vērtē ombuda biroja nozīmi cilvēktiesību īstenošanā un uzsver, ka ir jānodrošina sistemātiski turpmāki pasākumi saistībā ar ombuda lēmumiem;

42. turpina paust bažas par nožēlojamo situāciju, kādā atrodas cilvēki ar invaliditāti nožēlojamo situāciju, un pret viņiem pastāvīgi vērsto diskrimināciju; prasa efektīvi īstenot pastāvošos instrumentus un stratēģijas;
43. atzinīgi vērtē sākotnējos pasākumus, kas veikti, lai veicinātu diskriminācijas novēršanu, un mudina iestādes tiesību aktā par diskriminācijas novēršanu un aizsardzību pret diskrimināciju iekļaut dzimumidentitāti un seksuālo orientāciju kā diskriminācijas iemeslus; aicina iestādes piešķirt pienācīgu budžetu valsts līdztiesības un diskriminācijas novēršanas stratēģijas 2016.–2020. gadam īstenošanai; mudina iestādes efektīvi pievērsties nauda noziegumiem un nauda runai, kas vērsta pret minoritātēm, cita starpā pret tādām neaizsargātām grupām kā romi un LGBTI kopiena, un sodīt homofobisku un transfobisku vardarbību un kūdīšanu uz vardarbību; turpina paust bažas par to, ka sabiedrībā joprojām pastāv aizspriedumi un ka plašsaziņas līdzekļos, internetā un sociālajos plašsaziņas līdzekļos ir plaši izplatīta pret LGBTI vērsta nauda runa; aicina iestādes nodrošināt efektīvu aizsardzību un ieviest atturošas un samērīgas sankcijas par nauda runu un homofobiskām un transfobiskām darbībām un vardarbību; uzsver, ka transpersonām ir jāpiešķir piekļuve veselības aprūpei; pauž nožēlu par pastāvīgiem trūkumiem aizsardzībai pret diskrimināciju izveidotās komisijas darbā; atzinīgi vērtē starppartiju parlamentāro grupu izveidi LGBTI kopienas tiesību aizstāvībai un romu tiesību aizstāvībai;
44. prasa pilnībā īstenot un ar publiskā sektora finansējumu atbalstīt stratēģijas un tiesību aktus par to personu tiesībām un aizsardzību, kuras pieder pie minoritāšu grupām; uzstāj, ka ir jāveic pasākumi, lai turpinātu uzlabot romu izglītību, nodarbinātības līmeni, veselību, situāciju mājokļu jomā, piekļuvi precēm un pakalpojumiem un dzīves līmeni, nosodot segregāciju skolās un citu veidu diskrimināciju;
45. atzinīgi vērtē būtiskos uzlabojumus PSO darbības vidē un apspriešanos ar tām, cita starpā padomes izveidi sadarbībai ar pilsonisko sabiedrību; uzsver, ka ir jāuzlabo tiesiskais, finanšu, administratīvais un politiskais regulējums, arī pieņemot tiesību aktus par fondiem un ziedojumiem; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt PSO strukturētu iesaisti, īstenojot regulārāku, visaptverošu, nediskriminējošu un paredzamu apspriešanās procesu;
46. atkārtoti pauž atbalstu iniciatīvai ar mērķi izveidot reģionālo komisiju, kuras uzdevums būtu konstatēt faktus par visiem bijušās Dienvidslāvijas teritorijā izdarīto kara noziegumu un citu smagu cilvēktiesību pārkāpumu upuriem (*RECOM*); mudina valdību uzņemties vadību tās izveidē; uzsver, cik svarīgs ir šis process un visu reģionālo politisko līderu aktīva līdzdalība, lai *RECOM* varētu sākt darbu bez turpmākas kavēšanās; vērš uzmanību uz *RECOM* koalīcijas priekšlikumu par *RECOM* rīcības plānu ar skaidriem datumiem un kritērijiem;
47. atzinīgi vērtē valdības pastiprinātos centienus intensificēt deinstitucionalizācijas procesu un sociālā sektora reformu; uzteic apņemšanos izbeigt bērnu ievietošanu lielās publiskās iestādēs un tā vietā izveidot ģimenē un kopienā balstītus aprūpes pakalpojumus; aicina iestādes veikt steidzamus pasākumus, lai mazinātu aizvien lielāko perinatālās mirstības līmeni, un izveidot sistēmu šīs satraucošās tendences cēloņu analīzei;
48. atzinīgi vērtē partnerību starp valdību un valsts Nacionālo jauniešu padomi, īstenojot

shēmu “Garantija jauniešiem”, kas ir labs mehānisms sadarbībai starp jauniešiem un lēmumu pieņēmējiem jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā; aicina valdību palielināt finansiālo atbalstu jaunatnes organizācijām un jauniešiem, lai apkarotu intelektuālā darbaspēka emigrāciju;

Plašsaziņas līdzekļi

49. uzsver neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu izšķirīgo nozīmi demokrātiskas un labvēlīgas vides nodrošināšanā; norāda uz pieticīgajiem uzlabojumiem plašsaziņas līdzekļu vidē un attiecībā uz apstākļiem neatkarīgai ziņošanai; aicina izstrādāt iniciatīvas tādu apstākļu radīšanai, kas ir labvēlīgi visu plašsaziņas līdzekļu nozares ieinteresēto personu profesionālajai rīcībai — tās atbrīvojot no jebkādas iekšējas vai ārējas ietekmes —, kā arī pētnieciskajai žurnālistikai; atzinīgi vērtē uz politisko favorītismu balstītas valsts finansētas reklāmas izbeigšanu plašsaziņas līdzekļos, kas ir svarīgs pasākums vienlīdzīgu konkurences apstākļu veicināšanai nozarē, un prasa ieviest turpmākus aizsardzības pasākumus pret plašsaziņas līdzekļu politizāciju; uzsver, ka ir jāstiprina plašsaziņas līdzekļu regulatora un sabiedriskās apraides neatkarība un spējas; aicina veikt pasākumus žurnālistu darba un sociālo tiesību aizsardzības stiprināšanai un nesodāmības nepieļaušanai pret žurnālistiem vērstas vardarbības, ļaunprātīgas izturēšanās vai draudu gadījumos, tādējādi arī veicinot plaši izplatītās plašsaziņas līdzekļu pašcenzūras samazināšanu;
50. atzinīgi vērtē uzlabojumus piekļuves informācijai nodrošināšanā; uzsver, ka ir jāatjaunina noteikumi par plašsaziņas līdzekļu pakalpojumiem un piekļuvi publiskai informācijai; uzsver, ka ir jāizrāda absolūta neiecietība pret draudiem, kas izteikti žurnālistiem, viņu iebiedēšanu un pret viņiem vērstiem uzbrukumiem, un ka šajā saistībā ir jāveic efektīvi turpmāki pasākumi, šādus gadījumus pienācīgi reģistrējot un rūpīgi izmeklējot; nosoda jebkādas naida runas izpausmes un aizvainojošus izteikumus; prasa īstenot efektīvus pretpasākumus un apkarot tiešsaistē izdarītus žurnālistu ētikas kodeksa pārkāpumus; turklāt norāda, ka ir nekavējoties jāreformē plašsaziņas līdzekļu nozare, lai nostiprinātu Audio un audiovizuālo plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu aģentūru un nodrošinātu objektīvu un profesionālu ziņošanu;

Ekonomika

51. uzsver, ka ir jāuzlabo uzņēmējdarbības vide, nodrošinot fiskālo konsolidāciju un regulējuma pārredzamību un uzticamību, vienlaikus novēršot atlikušos trūkumus saistībā ar tiesiskumu, apgrūtinošas regulatīvās procedūras un patvaļīgas pārbaudes;
52. mudina iestādes pievērsties lielajai ēnu ekonomikai un ilgstošajām problēmām saistībā ar izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un vāju līgumu izpildi, kas turpina kavēt tiešus ārvalstu ieguldījumus; uzsver, ka ir jāīsteno pasākumi publiskā iepirkuma un iekšējas finanšu kontroles jomā; norāda, ka ir jāuzlabo valsts izdevumu, iepirkuma, valsts atbalsta un ES līdzekļu izmantošanas datu pārredzamība; prasa īstenot pasākumus ar pirmspievienošānās palīdzības instrumentu (IPA) saistīto valsts struktūru plānošanas, programmu sagatavošanas un pārvaldības spējas;
53. aicina valdību noteikt digitalizāciju par vienu no tās transversālajām pamatprioritātēm;

mudina nekavējoties izstrādāt ilgtermiņa digitalizācijas programmu, cita starpā e-pārvaldes stratēģiju, IKT stratēģiju un valsts kiberdrošības stratēģiju; uzsver, ka visaptveroša digitalizācijas programma uzlabos ekonomisko vidi un sniegumu, kā arī palielinās valsts pārvaldes un pakalpojumu pārredzamību un efektivitāti;

54. atzinīgi vērtē valdības centienus uzlabot jauniešu situāciju un veicināt jauniešu līdzdalību politikā, piemēram, izstrādājot valsts jauniešu stratēģiju 2016.–2025. gadam; mudina valdību pievērsties augstajam jauniešu bezdarba līmenim, novēršot jauno absolventu prasmju un privāto uzņēmumu vajadzību neatbilstību;
55. mudina valdību visaptverošā un inovatīvā veidā risināt jautājumus saistībā ar ilgtermiņa bezdarbu, jauniešu bezdarbu un sieviešu zemo līdzdalību darba tirgū; prasa steidzami īstenot izglītības reformas, lai nodrošinātu iegūto prasmju atbilstību darba tirgus vajadzībām un tādējādi novērstu intelektuālā darbaspēka emigrāciju; aicina valdību izstrādāt digitālo prasmju stratēģiju un uzlabot iedzīvotāju digitālo prātību;
56. atgādina, ka bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika tautas skaitīšanu pēdējo reizi pabeidza 2002. gadā; uzsver, cik svarīgi ir rīkot jaunu un jau sen kā vajadzīgu tautas skaitīšanu, lai iegūtu atjauninātu un reālistisku demogrāfisko statistiku saskaņā ar ES standartiem;
57. atzinīgi vērtē to, ka Maķedonijas parlaments ir pieņēmis jauno Enerģētikas likumu, ar ko transponēta ES trešā enerģētikas pakete un kas pilnībā atbilst Enerģētikas kopienas līgumam; aicina iestādes galveno uzmanību pievērst enerģijas tirgus reformām, vienlaikus nodrošinot energoapgādes drošību un enerģijas avotu dažādošanu, jo īpaši izmantojot atjaunojamās energoavotus;
58. mudina valsti attīstīt konkurenci gāzes un enerģijas tirgū, lai saskaņā ar trešo enerģētikas paketi pilnībā nošķirtu komunālos pakalpojumus; prasa panākt būtiskus uzlabojumus attiecībā uz energoefektivitāti, atjaunojamās enerģijas ražošanu un cīņu pret klimata pārmaiņām;
59. uzteic bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku par Parīzes nolīguma ratificēšanu 2018. gada 9. janvārī, jo klimata pārmaiņas varēs apkarot tikai ar kopīgiem centieniem;
60. atzinīgi vērtē valdības pozitīvo pieeju reģionālajai sadarbībai un labām kaimiņattiecībām un tās aktīvo līdzdalību reģionālajās iniciatīvās, piemēram, Dienvidaustrumu Eiropas sadarbības procesā, Reģionālās sadarbības padomē, Centrāleiropas brīvās tirdzniecības nolīgumā, savienojamības programmā *Western Balkans Six*, Enerģētikas kopienas līgumā, Nolīgumā par Eiropas Kopējās aviācijas telpas izveidi, Viduseiropas iniciatīvā, Migrācijas, patvēruma un bēgļu reģionālajā iniciatīvā (*MARRI*) un Brdo un Brijuni procesā;
61. atzinīgi vērtē valsts apņemšanos īstenot savienojamības projektus Berlīnes procesa satvarā; norāda, ka autotransports ir jāpapildina ar citiem transporta veidiem, īstenojot dzelzceļa reformas pasākumus, cita starpā uzlabojot vai uzbūvējot dzelzceļa savienojumus no Skopjes uz kaimiņvalstu galvaspilsētām; prasa panākt lielāku progresu dzelzceļa un autoceļu savienojumu ar VIII un X koridoru pabeigšanā;
62. prasa turpināt tirdzniecības un muitas veicināšanu un eksporta dažādošanu, cita starpā

izmantojot reģiona iekšējās tirdzniecības iespējas; aicina Komisiju atbrīvot valsti no aizsargpasākumiem tērauda un alumīnija nozarē;

63. pauž bažas par satraucošo gaisa piesārņojuma līmeni Skopjē un citās smagi piesārņotās pilsētās un aicina valsts un vietējās iestādes steidzamā kārtā veikt atbilstīgus pasākumus šīs ārkārtas situācijas novēršanai, pieņemot efektīvus mērķtiecīgus pasākumus gaisa kvalitātes monitoringam un uzlabošanai, cita starpā pilnveidojot sabiedriskā transporta un efektīvas mobilitātes plānus; mudina valsti steidzami saskaņot tās tiesību aktus ar *acquis* vides, dabas un klimata aizsardzības jomā; prasa izstrādāt atkritumu apsaimniekošanas sistēmas;

◦
◦ ◦

64. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas valdībai un parlamentam.

INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	9.10.2018
Galīgais balsojums	+: 47 -: 9 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Goffredo Maria Bettini, Mario Borghezio, Victor Boștinaru, Klaus Buchner, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Tunne Kelam, Wajid Khan, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Michel Reimon, Sofia Sakorafa, Jean-Luc Schaffhauser, Jordi Solé, Dobromir Sośnierz, Dubravka Šuica, Charles Tannock, László Tőkés, Ivo Vajgl, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Gilles Pargneaux, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Igor Šoltes, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Željana Zovko
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Ivan Štefanec

**ATBILDĪGĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

47	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Javier Nart, Jozo Radoš, Ivo Vajgl
ECR	Amjad Bashir, Charles Tannock, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Andrzej Grzyb, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, David McAllister, Ramona Nicole Mănescu, Francisco José Millán Mon, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Ivan Štefanec, Dubravka Šuica, László Tőkés, Željana Zovko
S&D	Francisco Assis, Goffredo Maria Bettini, Victor Boștinăru, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Wajid Khan, Arne Lietz, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Gilles Pargneaux, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Boris Zala
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Michel Reimon, Jordi Solé, Igor Šoltes, Bodil Valero

9	-
ENF	Mario Borghezio, Jean-Luc Schaffhauser
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Takis Hadjigeorgiou, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa
NI	Georgios Epitideios, Dobromir Sośnierz
PPE	Manolis Kefalogiannis

1	0
GUE/NGL	Marie-Christine Vergiat

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas